

Preek van dr. P.G. Kunst (1907-1981) bij de ingebruikneming van de Antwoordkerk op
18 oktober 1964

GEMEENTE VAN ONZE HEER JEZUS CHRISTUS

De eerste prediking in de Antwoordkerk zal een woord zijn over de tekst, die ge vindt in Jesaja 65, in het slot van het eerste vers, waar wij lezen: „Ik was te vinden voor hen die Mij niet zochten; Ik zeide tot een volk dat mijn naam niet aanriep: Hier ben Ik, hier ben Ik.”

Kunnen wij vanmiddag voor elkaar aannemelijk maken dat de snelle bouw van deze kerk is opgenomen in een plan om veel geld bijeen te brengen voor een machtige bouwcampagne in Nederland? Hoort bij de uitvoering van dit plan, dat ik in uw kring het Woord van God openleg, omdat

„Ik was te vinden voor hen die Mij niet zochten; Ik zeide tot een volk dat mijn naam niet aanriep: Hier ben Ik, hier ben Ik.”

Jesaja 65

al het bijzondere werk, dat wij in de laatste maanden en weken met elkaar hebben gedaan, nu uitmondt in dit moment van rust en dienst.

Horen die twee, al dat werk en dit samenzijn vanavond bij elkaar?

Komt deze plek nu tot haar doel, omdat ze gaat dienen als een kerk waar mensen komen luisteren, waar zij inkeren, waar zij bidden en belijden? Hoort deze kerk op de Zalmplaat – een lego-spel-in-groot-formaat van één week, voortaan bij de dienst van God? Moest daarvoor zoveel drukte gemaakt worden? En begint nu dit gebouw z'n bestemming te krijgen?

Alles is aangedragen en op tijd in elkaar gezet. Is het niet overdreven? Een ook-eens-willen-meedoen in onze tijd en laten zien dat we het ook kunnen? Hebben daarom negen kerken in de Antwoordactie met een brede formatie, ieder met eigen kleur en snit, gezamenlijk en tegelijker-tijd willen opdraven om in Nederland te laten zien dat zij er zijn? Mogen wij op die manier een appèl laten uitgaan voor de Kerk en haar onderdak, voor haar verschijning in deze tijd en haar werk?

Met die uitdagende reclame, attaquierend en pretentius, hebben wij het laten horen dat wij willen bouwen huizen voor God en de mensen. Hier is de eerste van de 396, die in onze plannen opgenomen zijn.

De pompbediende van het benzinstation, waar ik regelmatig tank, zei: „Niks gedaan, dominee, met dat Antwoord 64. Ik zit met m'n gezin al jaren in 'en krot en ik kan niets beters krijgen. Gaan jullie enkele honderden kerken bouwen; moet ik nog langer wachten. Mij niet gezien bij Antwoord 64.”

Zit u hier wel rustig om te genieten van deze dag als feestdag, terwijl wij weten wat er in ons volk leeft en huist aan woningnood en woning-leed? Het antwoord is heel eenvoudig: Terwijl wij ons met elkaar zullen inspannen om die nood te lenigen, is er óók de roep van God, die vraagt om woning onder ons. Wij maken uit onszelf geen plaats voor Hem; ook niet als wij de ruimte hebben en die wel ter beschikking kunnen stellen. Waarom zouden wij voor Hem opzij gaan?

Er is voor Hem nooit plaats.

Is Christus ontvangen in de Kerstnacht?

In welke tijd is Hij verwacht?

Wij hebben van onze kant nooit antwoord gegeven.

De naam Antwoordkerk voor dit gebouw is eigenlijk een gedurfde naam. Onze oude Bijbel vertelt ons dat God onder de geslachten op zoek is naar een plek waar Hij onder de mensen wonen kan. Op een van de eerste bladzijden van onze Bijbel staat het al: God zoekt de mensen op. Hij wil bij hen wonen. Hij roept ze: „Waar zijt ge?” En van dat ogenblik af keert het telkens terug: de zoekende, de opzoekende God die tot de mensen komt; maar zij vluchten voor Hem weg en willen niet luisteren. Waar zijt ge? Ons antwoord staat altijd in het teken van de verontschuldiging, van de weigering; het negeren en vergeten en geen tijd hebben voor Hem. Waar zijt ge?

Horen we dat God nog vragen in onze dagen? Voor wie is het een reële zaak, dat God mensen opzoekt en dat hij in Jezus Christus onder hen wil wonen? Mag ik vanavond in deze Antwoordkerk zeggen, dat dit de eerste is in een reeks van kerken die we voor de mensen van ons volk willen gaan bouwen, omdat we iets weten van dat zoeken van God. We willen het zeggen aan ieder die naar ons luisteren wil. Zie zelf maar, dat de kerk, als het huis waar God wil wonen, springlevend is; dat het er nóg is en dat we er zoveel voor Hem willen bouwen. Van hieruit mag klinken een boodschap van verlossing en vernieuwing door Jezus Christus. Een kerk met een antwoord dat ze van God zelf geleerd heeft.

Aan het begin van de Bijbel staat de vraag van God: Mensen waar zijt ge? Midden in diezelfde Bijbel staat het woord van onze Heiland, Jezus Christus, als Hij de mensen opzoekt en de weg naar het kruis van Golgotha gaat; als Hij antwoord geeft en Zich gevangen geeft om te gaan lijden en sterven.

En op het oude: waar zijt ge? geeft Hij ook zelf het antwoord: Zie hierben Ik. Dat is het antwoord waarmee Hij de wereld redt. Van dat volbrachte werk, levend en krachtig tot op deze dag, willen wij getuigen zijn. Die Boodschap moet doorgegeven worden. Ze moet in woorden verklankt en in daden getoond worden. Ik weet het: zodra dit antwoord door ons overgenomen wordt, treedt ook het gevaar op dat wij met de allerbeste bedoeling de Boodschap naar ons toe halen; die op onze manier gaan vertalen en ombuigen, zoals wij ook door onze daden het antwoord van onze Heiland dikwijls onverstaanbaar maken en Hem in de weg lopen.

Dat mag u ons zeggen. Want dit is niet een kerk van betere mensen, van zulke voortreffelijke mensen, dat wij dit alles aankunnen; die door hun kerkbouwwerk een staaltje van hun kunnen willen laten zien. Het moet, het zal ook zijn een kerk voor mensen die het antwoord van Jezus Christus hebben gehoord, maar die dat nooit volmaakt in hun leven vertolken kunnen. Hij was te vinden voor mensen die naar Hem niet zochten. En wij zullen het altijd weer moeten hebben van Zijn antwoord, waardoor Zijn Antwoordkerk als het ware een opdrachtgemeente wordt. Als Hij Zijn genade laat verkondigen, mogen wij de klokken laten luiden en de deuren openzetten. Kom maar luisteren.

Als u mij vraagt, is de naam van deze kerk dan wel goed? Lijkt het er nu niet op dat wij zo geweldig veel hebben gedaan? Dat wij een enorm

bedrag aan het vergaderen zijn om van deze kerk een monument te maken en het iedereen te vertellen; dit is ons antwoord. Wij hebben er haast mee gemaakt, want we wilden ook eens laten zien hoe nodig het is en hoe snel het kan.

De Bijbel zegt het anders. In het woord dat ik u doorgaf van de profeet Jesaja staat het heel ootmoedig: „Ik was te vinden voor hen, die Mij niet zochten.” Dat is de doorgaande prediking van de Bijbel van het begin tot het einde toe, en er is weinig hoop op een antwoord in grote stijl, als het van onze kant moet komen. Dan wordt het een onbetrouwbaar lego-spel en een Antwoordkerk van bedenkelijke afmetingen.

Maar het verrassende is, dat het antwoord komt van Godzelf, dat het in Zijn liefde vorm krijgt, dat Hij in Zijn genade er gestalte aan geeft en het laat uitgaan tot de mensen, zodat er plaatsen komen, waar Hij zijn kinderen vergaderen wil en waar altijd weer verkondigd wordt de Boodschap van Zijn liefde en vergeving.

„Zie, hier ben Ik.”

Van dat antwoord zullen wij het moeten hebben, voor deze kerk op de Zalmplaat en voor alle andere die volgen en die her en der verspreid zullen staan. Hoe zullen we anders Kerk zijn van Jezus Christus? Wij kunnen het toch niet anders, als wij niet luisteren naar Hem en in gehoorzaamheid Hem willen volgen? Wat hebben wij van Hem te vertellen als wijzelf niet eerst luisteren en bereid zijn achter Hem aan te gaan. Wat zal een kerk zijn die niet van Gods antwoord weet?

Ik heb mij laten vertellen dat de ontwerper van deze kerk de opzet heeft gehad om de plaats van de kansel daar te kiezen, waar het licht, dat door de vensters naar binnen valt, het minste doordringt. De boodschap van de prediking – zo heb ik hem verstaan – moet iets hebben van het Licht dat schijnt. In de duisternis wordt het ontstoken. Dat Licht valt er niet vanzelf in; het moet uit het Evangelie worden ontstoken.

Wilt u nu goed luisteren? Want voor het eerst, nadat deze kerk is opengegaan, klinkt dat Evangelie als het hart van de Boodschap: „Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn Eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe.”

Mensen, waar zijt gij?

Het antwoord is gekomen, als Jezus Christus in Zijn genade tot de mensen komt en zegt: Zie hier ben IK.

Nu zijn wij als gemeente hier een eerste bescheiden antwoord, omdat wij leren zeggen: Heer, hier zijn wij.

Woon, o Heiland, in ons midden

Onder Uwe heerschappij

zijn wij zalig, zijn wij vrij.

Amen.